

Rapport

efter kvalitetsgranskning av idrott och hälsa i
den fristående grundskolan Fridaskolan i
Härryda kommun

Innehåll

Inledning

Resultat

Bakgrundsuppgifter om Fridaskolan

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför under hösten 2011 en kvalitetsgranskning av undervisningen i idrott och hälsa i grundskolans årskurser 4-6. Granskningen av Fridaskolan i Härryda kommun ingår i detta projekt.

Fridaskolan besöktes den 5, 6 och 14 oktober 2011. Ansvariga inspektörer har Oskar Cliffordson och Mirzet Tursunovic varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av undervisningen i idrott och hälsa genomförs i totalt 28 kommunala skolor och 8 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen av idrott och hälsa är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Resultat

1. Täcker undervisningen i idrott och hälsa in syftet och alla kunskapsområden så att eleverna ges möjlighet att uppnå kunskapskraven?

Syftet med undervisningen i idrott och hälsa är enligt **kursplanen** att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i att planera, genomföra och värdera olika rörelseaktiviteter. Vidare ska eleverna ges förutsättningar för att utveckla goda levnadsvanor och ges kunskaper om hur fysisk aktivitet förhåller sig till psykiskt och fysiskt välbefinnande. Eleverna ska också utveckla förmågan att vistas i utemiljöer under olika årstider och få förståelse för värdet av ett aktivt friluftsliv. Kursplanen anger därvid tydligt ett centralt innehåll för undervisningen uppdelat i områdena rörelse, hälsa och livsstil samt friluftsliv och utevistelse. **Skollagen** anger att lärarna ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Enligt **läroplanen** har rektor ansvar för att undervisningen följs upp och utvärderas.

Forskning och beprövad erfarenhet visar att en stor del av lektionsinnehållet i idrott och hälsa handlar om rörelseaktiviteter där olika typer av bollspel och tävlingsidrott dominerar. Delar som behandlar hälsa och livsstil samt friluftsliv och utevistelse får inte sällan stå tillbaka. Både lärare och elever tenderar att uppfatta ämnet på ett sätt som avviker från det kunskapsobjekt som finns beskrivet i kursplanen. Ofta bedöms eleverna efter parametrar som närvaro och inställning samt efter mätbara idrottsprestationer. Skolor som följer kursplanens innehåll, uppmärksammar samtliga elevers intressen och behov och som har tydliga bedömningskriterier med grund i kursplanen är de som lyckas bäst i sin undervisning i idrott och hälsa.

Får eleverna undervisning i idrott och hälsa i den omfattning de har rätt till?

Fridaskolans lokala timplan anger 500 timmar som undervisningstid i ämnet idrott och hälsa under årskurserna 1-9. Både rektorn och lärarna uppger att eleverna får undervisning i den omfattning de har rätt till.

Lektionsobservationerna visar dock att det förekommer att eleverna byter om på lektionstid. Vid två av de fyra lektioner Skolinspektionen observerade började undervisningen senare än planerat på grund av att eleverna bytte om på lektionstid. De aktuella undervisningsgrupperna – två grupper i årskurs 6 – gick miste om mellan 5 och 15 minuters undervisning. Lärarna uppger att schemaläggningen för eleverna i årskurs 6 gör att ombytet ofta inkräktar på undervisningstiden i idrott och hälsa. Rektorn uppger att han är medveten om att detta problem ibland uppstår.

Skolinspektionen bedömer att Fridaskolan behöver säkerställa att eleverna får undervisning i idrott och hälsa i den omfattning de har rätt till.

Får eleverna en undervisning som minst täcker in syftet och alla kunskapsområden?

De lektioner i idrott och hälsa som Skolinspektionen observerade innehöll övningar med en tydlig koppling till ämnets syfte och kunskapsområden. Vid intervjuerna beskriver både lärarna och rektorn ett aktivt arbete för att implementera den nya läroplanen inklusive kursplanen och kunskapskraven i idrott och hälsa. Både lärarna och rektorn uppger att undervisningen i idrott och hälsa täcker in syftet med ämnet och hela det centrala innehållet i kursplanen.

Den planering av undervisningen i idrott och hälsa som Skolinspektionen har tagit del av visar också att undervisningen under höstterminen 2011 utgår från kursplanen i ämnet. Där finns inslag från alla de tre kunskapsområden – rörelse, hälsa och livsstil samt friluftsliv och utevistelse – som beskrivs i kursplanens centrala innehåll. Rektorns beskrivning av verksamheten visar att simundervisning, dans och rytmik, orientering samt agerande i nödsituationer får utrymme i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Fridaskolan får en undervisning i idrott och hälsa som minst täcker in det syfte och de kunskapsområden som beskrivs i kursplanen för ämnet.

Ger undervisningen eleverna möjlighet att uppnå alla kunskapskrav i idrott och hälsa?

Tabell 1. Andel elever som nått målen i ämnet idrott och hälsa (procent)¹

Årskurs	år 2006	år 2007	år 2008	år 2009	år 2010
5	-	-	-	-	100

Källa: Fridaskolans uppgifter

Fridaskolan i Mölnlycke startade sin verksamhet höstterminen 2010 med utbildning i förskoleklass och årskurserna 1-6. Läsåret 2010/11 nådde alla elever i årskurs 5 de mål som minst skulle uppnås enligt den dåvarande kursplanen i idrott och hälsa.

De lektioner som Skolinspektionen observerade tyder på att lärandemiljön är trygg, stödjande och uppmuntrande för eleverna. Detta visar sig bland annat i att läraren talar till eleverna på ett positivt sätt och ger uttryck för positiva förväntningar på elevernas förmåga. Observationerna visar också att undervisningens struktur och organisation är sådan att den understödjer elevernas lärande. Läraren presenterar planerade aktiviteter på ett tydligt sätt och är uppmärksam på elevernas förståelse. Alla elever involveras i undervisningen. Vid de observerade lektionerna förekom också inslag där eleverna fick tillfälle att reflektera över undervisningen och sitt lärande, bland annat i form av samtal om lektionens innehåll och effekterna av olika övningar.

Rektorn och lärarna uppger att det inte finns någon elev i de aktuella årskurserna som riskerar att inte nå upp till kunskapskraven i idrott och hälsa. Intervjuerna med rektorn och lärarna tyder på att skolan har ett fungerande arbete kring elever i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Fridaskolan får en undervisning i idrott och hälsa som ger dem möjlighet att uppnå kunskapskraven i ämnet.

¹ Resultaten i tabellen illustrerar måluppfyllelse utifrån tidigare bestämmelser i skollag (1985:1100), grundskoleförordning (1994:1194) samt läroplan (Lpo 94) och kursplan. Bedömningen av elevernas möjligheter att uppnå kunskapskraven enligt Lgr 11 baseras på måluppfyllelse enligt tidigare bestämmelser samt de förutsättningar undervisningen ger vid granskningstillfället.

Utgår lärarnas bedömning från kunskapskraven i idrott och hälsa?

Kursplanen för idrott och hälsa anger de kunskapskrav som eleverna ska ha uppnått i slutet av det sjätte skolåret. Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper ska utgå från dessa krav.

Skolan har presenterat exempel på skriftliga omdömen från läsåret 2010/11 som relaterar till målen i den dåvarande kursplanen. På Fridaskolan förekommer återkommande möten där lärarna och rektorn diskuterar hur individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen ska utformas i enlighet med de nya styrdokumenterna.

Lärarna uppger att de på ett systematiskt sätt samlar material för att kunna utforma skriftliga omdömen som utgår från kunskapskraven i idrott och hälsa. Vid granskningen kom det inte fram några tecken på att lärarna bedömer eleverna utifrån någonting annat än kunskapskraven.

Har lärarna utbildning för den undervisning de bedriver?

Vid granskningstillfället fanns det två lärare som undervisade i idrott och hälsa i årskurserna 4-6. Enligt skolans dokumentation och intervjuerna med rektorn och lärarna har båda utbildning för den undervisning de bedriver. Den ena läraren har idrottslärarexamen från GIH. Den andre är utbildad lärare i idrott och slöjd för årskurserna 1-7.

Tar rektor ansvar för att undervisningen i ämnet idrott och hälsa följs upp och utvärderas?

Skollagen anger att rektorn ska leda och samordna det pedagogiska arbetet vid skolan och särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt skollagen och läroplanen ansvarar rektorn också för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till nationella mål och kunskapskrav.

Enligt den dokumentation som skolan lämnat till Skolinspektionen har rektorn en tät dialog med lärarna, vid konferenser och möten, för att försäkra sig om att undervisningen i idrott och hälsa bedrivs i enlighet med läroplanens och kursplanens krav. Detta bekräftas i samtalen med rektorn och lärarna. Rektorn besöker också regelbundet lektioner i idrott och hälsa.

I intervjun beskriver rektorn ett systematiskt kvalitetsarbete som sker löpande i en cykel med lägesanalyser och strategier för utveckling i alla ämnen. Idrott och hälsa ingår i detta arbete för att följa upp och utvärdera undervisningen vid Fridaskolan.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i idrott och hälsa vid Fridaskolan i stor utsträckning täcker in ämnets syfte och kunskapsområden samt att planeringen, genomförandet och uppföljningen av undervisningen ger eleverna goda möjligheter att uppnå kunskapskraven i ämnet. Skolan behöver dock säkerställa att eleverna får undervisning i idrott och hälsa i den omfattning de har rätt till.

2. Uppfyller undervisningen i idrott och hälsa styrdokumentens krav på en likvärdig utbildning efter varje elevs förutsättningar och behov?

*Enligt **skollagen** ska utbildningen inom varje skolform vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Grundskolans **läroplan** anger att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Skolan har därvid ett ansvar för att motverka traditionella könsmönster och ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.*

***Forskning och beprövad erfarenhet** visar att undervisningen i idrott och hälsa bidragit till en negativ självbild för vissa elever. Trots ämnets allmänna popularitet har idrott och hälsa en relativt hög frånvaro. En förhållandevis stor andel elever deltar sällan aktivt i undervisningen. Skolans mest angelägna uppgift är därför att uppmärksamma de elever som inte finner sig tillrätta med ämnet. De skolor där bedömningskriterierna i idrott och hälsa är tydligt uttalade är de som lyckas bäst. Genusperspektivet och faktorer hos eleverna som föreningsengagemang, ekonomiska villkor och sociokulturell bakgrund är viktiga att ta hänsyn till. Lärares egna attityder till ämnet är också en faktor som påverkar. Viktigt är även samverkan mellan idrottslärare och lärare i andra ämnen. Då dessa delar beaktas har skolan bättre förutsättningar att lyckas med undervisningen i idrott och hälsa.*

Anpassar skolan undervisningen i idrott och hälsa för varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande?

Enligt rektorns beskrivning råder ett öppet och tillåtande klimat i undervisningen i idrott och hälsa. Detta bekräftas i samtalen med elever och

lärare. Eleverna berättar till exempel att lärarna ger dem möjlighet att diskutera olika sätt att genomföra de övningar som är planerade i undervisningen.

De observerade lektionerna bestod av övningar som var utformade så att alla elever kunde delta utifrån sina individuella förutsättningar. Exempelvis genomfördes femkamp med hjälp av redskap i idrottshallen och övningar i orientering på ett sätt som gjorde att alla elever kunde tillgodogöra sig undervisningen – oberoende av individuella förutsättningar som kön och skillnader i idrottsbakgrund.

Rektorn uppger att lärarna har god kännedom om eleverna och att de får handledning av skolans specialpedagog för att anpassa undervisningen efter elevernas individuella förutsättningar och behov. Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Fridaskolan får samma möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen i idrott och hälsa.

Lärarna uppger att eleverna ges möjlighet till inflytande över undervisningens utformning, bland annat genom att elever får ansvar för att planera lektioner. Eleverna bekräftar att de har inflytande över undervisningens utformning. De får, till exempel, möjlighet att genomföra övningar på olika sätt utifrån sina individuella förutsättningar. Alla elever i årskurserna 4-6 har tidigare gått i andra skolor. Lärarna uppger att de arbetar för att tillvarata de erfarenheter av olika övningar som eleverna för med sig från sina tidigare skolor.

Skolinspektionen bedömer att Fridaskolan anpassar undervisningen i idrott och hälsa efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Har eleverna kunskap om syfte, centralt innehåll och kunskapskrav i idrott och hälsa?

Lärarna uppger att de har pratat med eleverna om innehållet i kursplanen och kunskapskraven. Eleverna bekräftar detta. Det framgår dock av intervjun med elever att de inte har tillräckliga kunskaper om kunskapskraven i idrott och hälsa för att kunna koppla dessa till innehållet i undervisningen. De ger inte uttryck för att ha någon klar bild av vad de förväntas lära sig i ämnet, och har vissa svårigheter med att ge exempel på vad de har lärt sig. Lärarna bekräftar att det är ett pågående arbete att göra eleverna mer medvetna om syfte, centralt innehåll och kunskapskrav i ämnet.

Skolinspektionen bedömer att Fridakolan behöver tydliggöra kopplingen för eleverna mellan undervisningen och syfte, centralt innehåll och kunskapskrav i idrott och hälsa.

Har skolan sådan tillgång till lokaler och utrustning att en likvärdig utbildning kan genomföras?

Skolan har en nybyggd idrottshall med god utrustning. Fridaskolan har också nära till miljöer för friluftsliv och utevistelse. Lärarna uppger att de har tillgång till all utrustning som krävs för att kunna genomföra undervisningen i idrott och hälsa i enlighet med läroplanen och kursplanen. De beskriver också att skolledningen är lyhörd och har anslagit de resurser som behövts för idrott och hälsa under skolans uppbyggnadsskede.

Enligt rektorn förekommer vissa kostnader för eleverna i samband med transporter till och från aktiviteter. Kostnaderna överstiger inte 100 kronor per termin och förekommer inte i samband med undervisning i idrott och hälsa. Eleverna uppger att de måste ha egna skridskor för att kunna delta när klassen åker till ishallen. Rektorn bekräftar att det inte alltid finns utrustning att låna. Detta gäller dock inte vid tillfällena som är en del av undervisningen i idrott och hälsa.

Kontrollerar lärarna elevernas närvaro och deltagande i undervisningen i idrott och hälsa?

Både lärarna och rektorn uppger att det inte förekommer någon ogiltig frånvaro i idrott och hälsa. Av skolans dokumentation framgår att lärarna kontrollerar elevernas närvaro vid varje undervisningstillfälle och rapporterar frånvaro i skolans system för detta. Vid oanmäld frånvaro tar skolan kontakt med den aktuella elevens vårdnadshavare. Lärarna i idrott och hälsa har också täta kontakter med elevernas mentorer. Det som kom fram vid intervjuer med rektorn, lärarna och elever bekräftar det som framgår av skolans dokumentation.

Observationerna visade exempel på att elever som inte kan delta i de planerade övningarna får alternativa uppgifter som är kopplade till kursplanen i idrott och hälsa. Under en av de observerade lektionerna fick två elever i uppdrag att förbereda ett föredrag om allemansrätten. Vid granskningen kom det inte fram

några tecken på könsmönster eller annan systematik avseende närvaro och deltagande i ämnet idrott och hälsa.

Följer skolan skollagens bestämmelser om befrielse?

Enligt rektorn och lärarna som undervisar i idrott och hälsa finns det vid tiden för granskningen inga elever som är befriade från att delta i undervisningen i idrott och hälsa.

Samverkar lärarna i idrott och hälsa med andra lärare?

Fyra gånger om året genomför Fridaskolan ämnesövergripande områdesarbeten med en gemensam pedagogisk plan som innehåller inslag från olika ämnen. Bland de dokument från skolan som Skolinspektionen har tagit del av finns en planering av ett områdesarbete som genomfördes i årskurserna 5 och 6 under vårterminen 2011. Ett av målen för arbetet är hämtat från kursplanen i idrott och hälsa. Varje onsdag får lärarna i idrott och hälsa möjlighet att möta skolans övriga lärare för att bland annat diskutera implementeringen av de nya styrdokumenterna.

Av intervjuerna med rektorn och lärarna framgår att lärarna i idrott och hälsa vid Fridaskolan har ett tätt samarbete, bland annat i arbetet med implementeringen av Lgr 11. Lärarna i Idrott och hälsa får också möjlighet att möta sina kollegor vid de andra skolor som drivs av samma huvudman (Fridaskolorna AB).

Får lärarna kompetensutveckling inom idrott och hälsa?

Under skolans första år har kompetensutvecklingen för lärarna vid Fridaskolan varit fokuserad på implementeringen av den nya läroplanen. Lärarna i idrott och hälsa har deltagit i arbetet. Detta framgår av skolans dokumentation och av intervjuerna med rektorn och lärarna.

I intervjun med lärarna framkommer också att lärarna i idrott och hälsa har deltagit i ämnesspecifik kompetensutveckling tillsammans med övriga lärare i ämnet inom Fridaskolorna AB.

Sker skolans samverkan med föreningslivet på ett sådant sätt att kraven på likvärdig utbildning uppfylls?

Skolan har kontakt med lokala föreningar – för bland annat orientering och tennis – och använder ibland deras lokaler och material. Läraren finns alltid med och har ansvar för aktiviteten. Både rektorn och lärarna uppger att skolan har ett gott samarbetet med kommunens idrottsföreningar. Det finns planer på att utveckla samarbetet ytterligare. Rektorn uppger också att skolan är uppmärksam på hur samarbetet med föreningslivet är utformat, så att det inte befäster invanda könsmonster.

Ser skolan till att kränkande behandling inte förekommer i samband med undervisningen i idrott och hälsa?

Rektorn, lärarna och eleverna berättar vid intervjuerna om ett positivt klimat mellan eleverna och ett aktivt arbete för att förbygga kränkande behandling. Detta får stöd av de observationer av undervisningen som ingår i granskningen. Enligt rektorns beskrivning sker det förebyggande arbetet bland annat i form av temadagar med likabehandling i fokus och återkommande samtal om hur man bör arbeta för att skapa en god miljö för lärande. Eleverna bekräftar att de får tala mycket om hur man bör behandla varandra. De uppger också att de vet vart de kan vända sig om det uppstår situationer där någon elev upplever sig utsatt.

Rektorn och lärarna uppger att det kan förekomma kränkningar i samband med undervisningen i idrott och hälsa men att det sällsynt. Enligt de elever som deltog i intervju kan det förekomma situationer där det känns obekvämt, till exempel i samband med dusch och ombyte, men de upplever inte att elever kränker varandra.

Skolan har ökat vuxennärvaron i omklädningsrummen och satt upp draperier mellan duscharna för att förebygga utsatthet i samband med dusch och ombyte. Lärarna berättar att det finns tydliga rutiner för dokumentation och uppföljning av incidenter. Vid granskningen kom det inte fram några signaler om att det förekommer kränkande behandling mellan lärare och elever vid Fridaskolan.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen i idrott och hälsa vid Fridaskolan i stor utsträckning uppfyller styrdokumentens krav

på en likvärdig utbildning efter varje elevs förutsättningar och behov. Fridakolan behöver dock tydliggöra kopplingen för eleverna mellan undervisningen och syfte, centralt innehåll och kunskapskrav i idrott och hälsa.

Tvärgående granskningsaspekt:

Används IT-verktyg i undervisningen på ett sätt som stödjer elevernas kunskapsutveckling och utvecklingen av deras digitala förmåga?

***Skollagen** anger att det för utbildningen ska finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen kan uppfyllas. I förarbetet till lagen talas om "elevers varierande behov avseende kommunikation, information och informationsteknik". Enligt grundskolans **läroplan** ska eleverna kunna använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.*

***Forskning och beprövad erfarenhet** visar att IT i undervisningen bör struktureras och användas på ett medvetet sätt. En IT-strategi måste fokusera på mer än bara teknisk utrustning och tillgänglighet – den måste även sträva efter att skapa en omfattande digital kompetens bland eleverna och bör genomsyra i stort sett alla ämnen.*

Stödjer IT-användningen elevernas lärande och utvecklingen av elevernas digitala kompetens?

Granskningen visar att IT-verktyg används i undervisningen i idrott och hälsa i viss utsträckning. Vid en av de observerade lektionerna – en teorilektion om orientering – användes dator och projektor för att presentera och i viss mån låta eleverna bearbeta information. Verktyn var ett stöd för att tydliggöra lektionsinnehållet och främja elevernas engagemang och delaktighet. Det förkom också inslag av resonemang för att utveckla ett kritiskt förhållningssätt hos eleverna. Ett annat exempel på användning av IT-verktyg i idrott och hälsa är att läraren ibland filmar när elever genomför övningar och använder bilderna som ett stöd för att förklara hur eleverna kan utvecklas.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det i undervisningen i idrott och hälsa används IT-verktyg i viss utsträckning och då på ett sätt som stödjer elevernas kunskapsutveckling och utvecklingen av deras digitala kompetens.

Bakgrundsuppgifter om Fridaskolan

Fridaskolan i Mölnlycke är en av fyra skolor som drivs av huvudmannen Fridaskolorna AB. Skolan startade hösten 2010 och bedrev då utbildning i förskoleklass och årskurserna 1-6. Varje läsår utökar skolan sin verksamhet med en årskurs. Läsåret 2013/14 kommer skolan att vara fullt utbyggd och omfatta förskoleklass och hela grundskolan. Läsåret 2011/12 finns 327 elever vid skolan fördelade på förskoleklass och årskurserna 1-7. Av dessa går 131 i årskurserna 4-6. I skolans lokaler finns också förskoleverksamhet under samma huvudman.

Syfte och frågeställningar

Syftet med kvalitetsgranskningen är att ta reda på om kommunala och fristående skolor följer innehållet i läroplanen och i kursplanen för idrott och hälsa i årskurserna 4–6. Särskilt har utvalda aspekter kring hur undervisningen i ämnet lever upp till styrdokumentens krav på en likvärdig utbildning granskats. Granskningen har utgått från följande frågeställningar.

1. Täcker undervisningen i idrott och hälsa in syftet och alla kunskapsområden så att eleverna ges möjlighet att uppnå kunskapskraven?
Inom ramen för denna frågeställning har Skolinspektionen granskat att ämnets syfte och samtliga kunskapsområden som omnämns i kursplanen för idrott och hälsa finns med i skolans och lärarens övergripande planering och ges tillräckligt utrymme i undervisningen. Skolinspektionen har granskat den lokala planeringen på både lektions- och årskursnivå och i samband med detta efterfrågat motiven bakom val av undervisningsinnehåll.

Särskild uppmärksamhet har riktats mot de områden som forskning och utvärdering funnit ofta försummas, vid sidan av kunskapsområdena hälsa och livsstil samt friluftsliv och utevistelse, även specifika innehållspunkter som simundervisning, dans och rytmik, orientering och kunskap om första hjälpen och agerande i nödsituationer.

2. Uppfyller undervisningen i idrott och hälsa styrdokumentens krav på en likvärdig utbildning anpassad efter varje elevs förutsättningar och behov?
Inom detta område har granskats huruvida enskilda elever eller grupper av elever riskerar att missgynnas utifrån undervisningens innehåll eller genomförande. Av särskild vikt här är jämställdhets- och genusfrågor, alltså i vad mån utbildningen är anpassad efter elevers olika förutsättningar och intressen och i vad mån den tar sin utgångspunkt i traditionella könsroller.

Skolinspektionen har även granskat i vilken mån både elever med och utan idrottserfarenhet kan tillgodogöra sig undervisningen. Även närvaro- och deltagandemönster har granskats utifrån dessa perspektiv.

IT i undervisningen

I anslutning till granskningen av idrott och hälsa har även en tvärgående granskning om IT i undervisningen genomförts. Inspektörerna har där granskat om undervisningen i idrott och hälsa innehåller IT-relaterade inslag för att läroplansmålen och kunskapskraven ska kunna nås.

Metod och material

Innan besöket på skolan genomförts har en dokumentanalys gjorts. Dokumentationen har begärts in från den granskade skolan och innefattar bland annat lektionsplanering, underlag för utvecklingssamtal, lokala bedömningskriterier, skriftliga omdömen i idrott och hälsa, åtgärdsprogram i idrott och hälsa, dokumentation om personal, eventuella beslut om befrielse för elever med mera.

I samband med att dokument begärts in har Skolinspektionen därutöver efterfrågat en verksamhetsbeskrivning som fyllts i av rektorn och lärarna som undervisar i idrott och hälsa. Skolinspektionen har på så vis getts en inledande bild av skolans undervisning i idrott och hälsa.

Vidare har granskningen genomförts med hjälp av lektionsobservationer. Syftet med observationerna är att inspektörerna dels kunnat skapa sig en allmän bild av undervisningen och dels getts möjlighet att samla in data för underlag till bedömningar.

I syfte att få en allsidig bild av skolans undervisning i idrott och hälsa har inspektörerna därutöver genomfört intervjuer med skolan rektor, de lärare som undervisar i ämnet samt ett urval av elever i årskurserna 4 – 6.